

Vilniaus arkivyskupijos Caritas
MOTINOS IR VAIKO NAMŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ
GYVENIMO KOKYBĖS (GK) KONCEPCIJA

I. BENDROJI DALIS

1. Motinos ir vaiko namų (toliau - MVN) paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės koncepcija apibrėžia gyvenimo kokybės koncepcijos tikslą bei uždavinius, gyvenimo kokybės sampratą, sritis bei jas įtakančius veiksnius, paslaugų gavėjų (toliau – gyventojų) gyvenimo kokybės vertinimo būdus ir įrankius, vertinimo rodiklių ir išvadų pristatymo būdus.

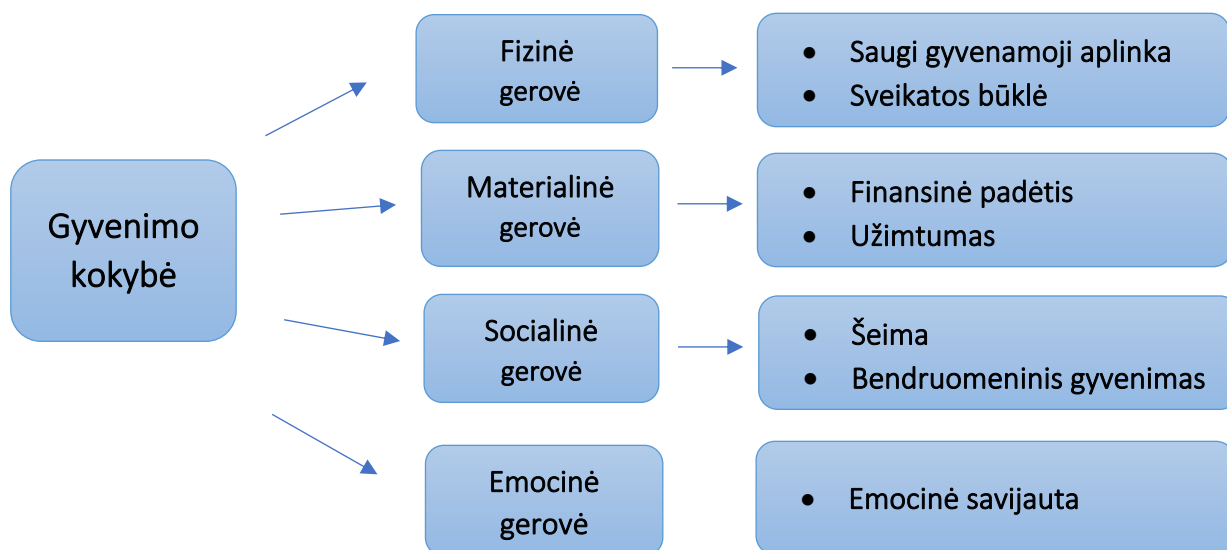
II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Tikslas – užtikrinti ir gerinti Motinos ir vaiko namų gyventojų gyvenimo kokybę, kuri atitiktų gyventojų lūkesčius ir gyvenimo kokybės lygį pagal teisės aktuose nustatytus standartus.
 - 2.1. Apsibrėžti Motinos ir vaiko namų gyventojams aktualią gyvenimo kokybės sampratą.
 - 2.2. Padėti gyventojams įsivertinti savo gyvenimo kokybę ir siekti pokyčių.
 - 2.3. Išsiaiškinti subjektyvius gyventojų poreikius, tobulinti teikiamas Motinos ir vaiko namuose paslaugas, siekiant gerinti gyventojų gyvenimo kokybę.

III. GYVENIMO KOKYBĖS SAMPRATA

3. Motinos ir vaiko namų gyventojų gyvenimo kokybės vertinimui pasirinktas ir adaptuotas D. Felce ir J. Perry (1995 m.) gyvenimo kokybės modelis, pagal kurį GYVENIMO KOKYBĖ yra apibrėžiama kaip bendra gerovė, kurią sudaro objektyvūs ir subjektyvūs fizinės, materialinės, socialinės ir emocinės gerovės kartu su asmeniniu tobulėjimu ir tikslinga veikla vertinimai, atsižvelgiant į asmens vertybių sistemą.

IV. GYVENIMO KOKYBĖS SRITYS IR JAS ĮTAKOJANTYS VEIKSNIAI

4. FIZINĖS GEROVĖS veiksniai:

4.1. **Saugi gyvenamoji aplinka:**

- 4.1.1. Saugus būstas - ilgalaikis apgyvendinimas Motinos ir vaiko namuose (iki 12 mėn. arba ilgiau, pagal poreikį ir asmens motyvaciją spręsti savo problemas).
- 4.1.2. Kasdinių bazinių poreikių užtikrinimas – motinos su vaikais apgyvendinami jaukiuose, šviesiuose kambariuose su visu reikalingu inventoriumi, WC/dušais, yra įrengtos bendro naudojimo patalpos - virtuvė, poilsio kambarys, konsultacijų kambariai, teikiamos skalbimo paslaugos, gyventojos aprūpinamos higienos/savitvarkos priemonėmis.
- 4.1.3. Motinos ir vaiko namai nėra įsipareigoję teikti pagalbos maisto produktais, tačiau, esant objektyviam poreikiui, tokia pagalba yra teikiama.
- 4.1.4. Užtikrinant vaikų pilnavertę mitybą, organizuojama individuali praktinė pagalba motinoms, kurioms stinga maisto gamavimo žinių ir įgūdžių (esant poreikiui, pasitelkiama savanorių pagalba).
- 4.1.5. Teikiama specialistų - socialinio darbuotojo, psichologo, pagalba, užtikrinanti kasdienį psichologinį ir fizinį gyventojų saugumą.

4.2. **Sveikatos būklė:**

- 4.2.1. MVN gyventojų motyvavimas spręsti savo ir savo vaiko/ų sveikatos problemas, ugdant jų gebėjimą pasinaudoti sveikatos priežiūros specialistų paslaugomis - gebėjimą gauti pagalbą, suprasti bei vykdyti rekomendacijas.
- 4.2.2. MVN gyventojų sveikatos stebėsenos, reagavimo/savipagalbos įgūdžių ugdymas.
- 4.2.3. Žinių sveikatos priežiūros tema suteikimas.
- 4.2.4. MVN gyventojų lydėjimas į gydymo įstaigas (esant objektyviam poreikiui, pvz., dėl gyventojos proto negalės) ir/arba tarpininkavimas dėl paslaugų gydymo įstaigoje gavimo.
- 4.2.5. MVN gyventojų motyvavimas gydytis nuo priklausomybės ligų.
- 4.2.6. MVN gyventojų sveikatos pokyčiai gerėjimo link.

5. MATERIALINĖS GEROVĖS veiksniai:

5.1. **Finansinė padėtis:**

- 5.1.1. MVN gyventojų asmeninės finansinės padėties įsivertinimas (žinojimas, kiek pajamų ir iš kur gauna, kiek skolų turi ir pan.).
- 5.1.2. Asmeninio biudžeto planavimas ir gebėjimas laikytis savo įsipareigojimų.
- 5.1.3. Finansinės padėties gerinimo būdų/galimybių įsivardinimas ir įgyvendinimas.
- 5.1.4. Motinos ir vaiko namai neteikia gyventojoms paramos maistu, rūbais, pinigais ar kitais reikalingais daiktais, tačiau suteikia informaciją apie kito Vilniaus arkivyskupijos *Caritas* padalinio – Socialinės Tarnybos, teikiamą pagalbą rūbais ir kitais reikalingais daiktais.

5.2. **Užimtumas** (mokymasis/profesinės kvalifikacijos įgijimas/kėlimas, darbas):

- 5.2.1. MVN gyventojų motyvavimas mokytis, įgyti/kelti profesinę kvalifikaciją, ieškoti darbo:
- 5.2.2. Konsultacijų suteikimas, aprūpinimas reikalingomis priemonėmis (kompiuteriu, interneto ryšiu, telefonu ir kt.),
- 5.2.3. Komunikavimas su mokymo įstaigomis (esant poreikiui),
- 5.2.4. Pagalba atliekant namų užduotis (esant poreikiui, pasitelkiant savanorius),
- 5.2.5. Pagalba parengiant CV, motyvacinius laiškus, pasiruošiant pokalbiui su darbdaviu,
- 5.2.6. Reguliarūs pasiekimų ar nesėkmių/įtampų mokymosi ar darbo vietose aptarimai,
- 5.2.7. Socialinių įgūdžių (laiko planavimo, atsakomybės, komunikavimo, konfliktų sprendimo, savęs atstovavimo) ugdymas, organizuojant kasdienes veiklas Motinos ir vaiko namuose, kurie yra svarbūs tiek mokantis, tiek įsitvirtinant darbo rinkoje.

6. SOCIALINĖS GEROVĖS veiksniai:

6.1. **Šeima** (ryšys/ santykiai su vaiku/ais, santykiai su šeimos nariais, artimaisiais)

- 6.1.1. Adekvatus šeimos situacijos įsivertinimas ir aiški šeimos ateities vizija.
- 6.1.2. Pozityvios tėvystės įgūdžių ugdymas.
- 6.1.3. Motyvavimas bendrauti su artimaisiais.
- 6.1.4. Tarpininkavimas, bendraujant su artimaisiais.
- 6.1.5. Santykių su šeimos nariais (vaikais)/artimaisiais kūrimas/atkūrimas/gerinimas.

6.2. **Bendruomeninis gyvenimas** (gyvenimas bendruomenėje/bendruomeninio gyvenimo patirtis)

- 6.2.1. Integracija į bendruomenę, skatinant įsitraukimą, dalyvavimą., savipagalbą.
- 6.2.2. Ugdymas, deleguojant atsakomybes bendruomenėje.
- 6.2.3. Savipagalbos skatinimas.
- 6.2.4. Mokymasis iš kitų bendruomenės narių.
- 6.2.5. Socialinių įgūdžių ugdymas (bendravimo, konfliktų sprendimo, bendradarbiavimo, savęs atstovavimo, savitvarkos, maisto gaminimo ir kt.) gyvenant bendruomenėje.

7. EMOCINĖS GEROVĖS veiksniai:

7.1. **Emocinė savijauta:**

- 7.1.1. Psichologinės savijautos gerinimas.
- 7.1.2. Asmens orumo ir pagarbos sau kūrimas/atkūrimas.
- 7.1.3. Savęs vertinimo kėlimas, remiantis asmeniniais pasiekimais/kompetencijomis (įgytais įgūdžiais, atliktais darbais ir kitais dalykais), keliamais/pasiektais tikslais.

V. GYVENIMO KOKYBĖS VERTINIMAS

8. Motinos ir vaiko namų gyventojų gyvenimo kokybės pokytis yra vertinamas individualiu ir įstaigos lygiu. Vertinamos atskiros gyvenimo kokybės sritys - fizinė gerovė, materialinė gerovė, socialinė gerovė ir emocinė gerovė.
9. Gyvenimo kokybės pokyčio vertinimo būdas – retrospektyvus (GK bus matuojama po intervencijos). Tai yra, gyventojų gyvenimo kokybė yra matuojama 1 kartą per metus - po 6 paslaugų teikimo mėnesių arba anksčiau, jeigu paslaugų teikimas nutraukiamas anksčiau.
 - 9.1. Vertinant gyventojų gyvenimo kokybės pokytį individualiu lygiu yra laikoma, kad gyventojų bendra gyvenimo kokybė pagerėja, kai pagerėja nors viena iš keturių gyventojų vertinamų gyvenimo kokybės sričių.
 - 9.2. Vertinant gyventojų gyvenimo kokybės pokytį įstaigos lygiu yra laikoma, kad MVN gyventojų bendra gyvenimo kokybė pagerėja, jeigu 50-ies ar daugiau procentų gyventojų bendra gyvenimo kokybė pagerėjo.
10. Individualų gyvenimo kokybės vertinimą atliks gyventojai užpildydami gyvenimo kokybės vertinimo klausimyną-anketą.
11. Išmatavus individualius MVN gyventojų gyvenimo kokybės vertinimo rodiklius, yra daromos išvados apie gyvenimo kokybės pokyčius individualiu ir įstaigos lygmeniu. Gyvenimo kokybės individualūs pokyčiai yra aptariami su kiekvienu gyventoju individualiai.
12. Gyvenimo kokybės vertinimo rezultatų rodikliai ir išvados įstaigos lygmeniu yra pristatomi gyventojams (bendruomenės susirinkimo metu) ir darbuotojams (darbuotojų metinio susirinkimo metu) vieną kartą per metus.

13. Priemonės gyventojų gyvenimo kokybės gerinimui yra aptariamoms bendruomenės susirinkimo metu (dalyvaujant gyventojams ir darbuotojams) bei aptariamoms ir planuojamos darbuotojų metinio susirinkimo metu vieną kartą per metus.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Motinos ir vaiko namų gyventojams gyvenimo kokybės koncepcija pateikiama suprantama ir aiškia kalba, pateikiant Koncepcijos santrauką „skelbimų lentoje“.
15. Gyvenimo kokybės koncepcija patalpinama Motinos ir vaiko namų internetiniame puslapyje.